

רשות ההגבלים העסקיים

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בדבר

מתן פטור מאישור הסדר כובל:

להסדר בין תעשיות רדימיקס (ישראל) בע"מ

לבין שיכון ובינוי – תעשיות (1994) בע"מ

ולהסדר בין תעשיות אבן וסיד בע"מ

לבין סולל בונה בע"מ, סולל בונה בניין ותשתיות בע"מ וסולל בונה פיתוח

וכבישים בע"מ

1. פתח דבר

ביום 14 במרץ 2008 נתתי הסכמתי למיזוג בין תעשיות רדימיקס (ישראל) בע"מ (להלן: "רדימיקס") לבין תעשיות אבן וסיד בע"מ (להלן: "תאו"ס"). על פי ההסכמים המקימים את עסקת המיזוג, רכשה רדימיקס, המחזיקה ב- 50% מהון המניות המונפק והנפרע של תאו"ס, את מלוא חלקה של חברת שיכון ובינוי תעשיות (1994) בע"מ (להלן: "שיכון ובינוי") בתאו"ס, שהיווה גם הוא 50% מהון מניותיה של תאו"ס עובר למיזוג.

להסכם המיזוג נלוו מספר כבילות ובהן תניית אי תחרות והסדרים מסוג הבטחת רכישה והבטחת הספקה בין תאו"ס לבין סולל בונה בע"מ, סולל בונה בניין ותשתיות בע"מ וסולל בונה פיתוח וכבישים בע"מ (להלן יחד: "חברות סולל בונה"). בגין כבילות אלו הוגשה בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: "חוק ההגבלים העסקיים").

לאחר שבחנתי את ההסדר, כמו גם את השפעתו האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי, ולאחר שנועצתי בועדה לפטורים ולמיזוגים, שוכנעתי כי הכבילות בהסדר אינן פוגעות פגיעה של ממש בתחרות בשוק המושפע מן ההסדר, כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה, וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. מטעמים אלו מצאתי כי ראוי ההסדר לפטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, בשל הנימוקים שיפורטו להלן.

2. ההסכמים והשפעתם על התחרות

2.1 הצדדים להסכם

רדימיקס הינה חברה פרטית בבעלות רדימיקס השקעות ושירותים (ישראל) 1977 בע"מ. רדימיקס עוסקת בייצור ושיווק מגוון מוצרי בטון וטיט לענף הבניה והתשתית והיא משמשת כנציגתה המקומית של חברת Cemex העולמית.

שיכון ובינוי הינה חברה פרטית בבעלותה ובשליטתה המלאה של שיכון ובינוי אחזקות בע"מ (להלן: "**שוב"א**"). עובר למיזוג, שיכון ובינוי החזיקה ב- 50% מהון המניות המונפק והנפרע של תאו"ס, בעוד רדימיקס החזיקה ב- 50% הנותרים.

תאו"ס הנה חברה פרטית אשר עובר למיזוג הוחזקה, כאמור, על ידי שיכון ובינוי ורדימיקס בחלקים שווים. החברה עוסקת בכריית ומכירת חומרים לבניה כגון בטון, אגרגטים (חצץ), סיד, שיש ואספלט.

חברות סולל בונה נמצאות בשליטתה המלאה של שוב"א, ומשמשות כזרועה הביצועית של קבוצת שוב"א, הגדולה בארץ בתחום התשתיות. בשל זיקת הבעלות בין שוב"א (באמצעות שיכון ובינוי) לתאו"ס עובר למיזוג, סיפקה תאו"ס לחברות סולל בונה אגרגטים וחומרי מחצבה הנחוצים לפעילותן השוטפת.

ההסכם - במסגרת עסקת המיזוג רכשה רדימיקס את כל מניותיה של שיכון ובינוי בתאו"ס, לרבות המוניטין הרלוונטי לפעילותה.

2.2. הכבילות

עסקת המיזוג כללה בחובה ארבע כבילות כדלקמן:

א. תניית אי תחרות

על פי תניית אי התחרות מתחייבת שיכון ובינוי כלפי רדימיקס כי משך תקופה של שנתיים ממועד הסגירה, היא, שוב"א וכל תאגיד הנשלט על ידי שוב"א, לא יעסקו במישרין או בעקיפין בהפעלת מחצבות לכרייה וחציבה של אגרגטים או חומרי מחצבה.

התחייבותה של שיכון ובינוי שלא להתחרות ברדימיקס במשך שנתיים מעת המיזוג, עולה בקנה אחד עם הוראות כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג לכבילות נלוות למיזוגים), תשס"ד – 2004 (להלן: "**פטור הסוג**").

הטעם לפטור הסדר אי תחרות כגון זה במסגרת כללי פטור הסוג מצוי באינטרס הלגיטימי של הצדדים, להבטיח שהמכירה לא תרוקן משוויה על-ידי תחרות מאוחרת מצדה של שיכון ובינוי, זאת בדומה לרציונל העומד בבסיסו של סעיף 3(8) לחוק ההגבלים העסקיים. בנסיבות כאן, הצדקה זו חלה גם על התחייבותה של שוב"א המחזיקה במלוא מניותיה של שיכון ובינוי ועל התחייבותם של התאגידים הנשלטים על ידה, שכן ללא החלה כאמור עשויה תניית אי התחרות להיות מופרת בעקיפין על ידי חברה אחרת הנשלטת על ידי חברת האם שוב"א.

לאור האמור, ובהתחשב, בכך שתקופת אי התחרות נקבעה לשנתיים בלבד, אין בכבילה זו משום פגיעה של ממש בתחרות בשוק הרלוונטי, ולכן מצאתי לנכון להעניק בגינה את הפטור המבוקש.

ב. הבטחת רכישה ואספקה של אגרגטים

על פי המוסכם בין חברות סולל בונה לתאו"ס מתחייבת האחרונה לספק לחברות סולל בונה אגרגטים בתנאים המסחריים שנקבעו בהסכם לעניין זה. משך כבילה זו 5 שנים מיום הסגירה.

בנסיבות כאן, קיימת הצדקה לאשר את התחייבותה של תאו"ס לספק לחברות סולל בונה אגרגטים בתנאים שסוכמו לתקופה של 5 שנים. בנסיבות דוגמת אלה בהן מתקיימת העסקה דנן, תניית הבטחת הספקה נועדה לאפשר למוכר של עסק מתוך אינטגרציה אנכית, לשמר לתקופה קצובה את היקף המסחר בין המוכר לבין העסק הנרכש, ובכך לאפשר למיזוג לחלוף בלא זעזועים מיותרים. בכל האמור למשך התקופה, הרי שתחום פעילותן של חברות סולל בונה מתאפיין בהתקשרויות ארוכות טווח. על פי מידע שמנסר לנו, חברות סולל בונה התקשרו בפרוייקטים שפרק הזמן הדרוש לביצועם עולה על 3 שנים, ואף ניגשו למכרזים שטרם הוחלל בביצוע העבודות העומדות במרכזם. היות והתחייבויות אלו ניטלו על ידי חברות סולל בונה, עובר למיזוג, על יסוד אספקת אגרגטים מתאו"ס, מצאתי כי מתקיימת בנסיבות העניין הצדקה לאשר תניית "הבטחת הספקה" לתקופה של 5 שנים מיום הסגירה. היות ו"חובת ההספקה" אינה משנה את המצב התחרותי אשר שרר עובר למיזוג - בו קיבלו חברות סולל בונה עדיפות באספקת אגרגטים כתוצאה מזיקת הבעלות עם תאו"ס - אין בכבילה זו כדי להשפיע על חלק ניכר מן השווקים הרלבנטיים, או לפגוע בהם פגיעה של ממש.

ג. אופציה לרכישת חומרי מחצבה מתאו"ס

על פי המוסכם בין החברות ניתנת לחברות סולל בונה הזכות לרכוש חומרי מחצבה (מצע) מתאו"ס בהתאם לתנאים המסחריים שנקבעו בהסכם, ובלבד שאם חברות סולל בונה תממשנה זכותן זו, הן מתחייבות כי חומרי המחצבה שיירכשו ישמשו לצריכתן העצמית בלבד. משך כבילה זו 3 שנים מיום הסגירה.

על אף שתניה זו טומנת בחובה היבטים של אי תחרות, אין מדובר בתנית אי תחרות מוחלטת, שכן חברות סולל בונה רשאיות להתחרות בתאו"ס בחלוף שנתיים ממועד הסגירה כאמור. ואולם, תניה זו נועדה למנוע מחברות סולל בונה מלנצל את התנאים המסחריים שהובטחו להן במסגרת "חובת ההספקה", לצורך התחרות בתאו"ס. בהתחשב בכך שתקופת הכבילה נופלת מזו הקבועה בפטור הסוג נלוות למיזוגים לעניין תניית אי תחרות, ועולה בקנה אחד עם זו הקבועה לגבי "הבטחת אספקה", לא מצאתי כי יש בכבילה זו משום פגיעה של ממש בתחרות בשוק הרלוונטי, ולכן הנני רואה לנכון להעניק בגינה את הפטור המבוקש.

ד. הובלה בלעדית של צמנט

על פי המוסכם בין הצדדים, מתחייבת תאו"ס לרכוש שירותי הובלת צמנט לשני מפעלי הבלוקים שלה מחברות סולל בונה, ובלבד שחברות סולל בונה מספקות לה שירותים אלה במחירי שוק. משך הכבילה 3 שנים מיום הסגירה.

ככלל, כבילה זו חוסה תחת פטור הסוג לכבילות נלוות למיזוגים. משכך, היא אינה טעונה פטור פרטני. אולם, הואיל ולפי ההסדר הכבילה אינה מזכה את המוכרת בלבד, אלא גם חברות אחרות, קם צורך בפטור פרטני. מלוא הזכויות בחברות האחיות הנזכרות מוחזקות בידי חברת האם של המוכרת, שוב"א, ומשכך אינני רואה מניעה כלשהי למתן פטור פרטני.

3. סוף דבר

לאחר שנועצתי בועדה לפטורים ומיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים ולהעניק את הפטור, כמפורט לעיל.

החלטתי זו נתונה לערר בתוך 45 יום בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

רונית קן

הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, י"ד אייר תשס"ח

19 מאי 2008